



De 'ideale' Almelose wijkaanpak

Opgesteld door: Jan Veenstra en Henk Stapper

Versienummer: concept: 1

Datum: 6 december 2007

Inhoudsopgave

1. Voorwoord	4
2. Stappenplan	5
2.1. Formuleren algemene aanpak	5
2.2. Verbijzondering per wijk	5
2.3. Uitvoering	5
3. Algemene aanpak	6
3.1. Formuleren visie/ambities	6
3.2. Formuleren doelstellingen/indicatoren	6
3.3. Formuleren mogelijke oplossingsrichtingen	7
3.4. Ontwikkelen van een structuur	7
3.5. Bepalen van betrokkenheid bewoners	9
3.6. Afspraken inzet middelen	10
3.7. Bespreken van concept plan (vernieuwde) Almelose wijkaanpak	10
3.8. Toets van (vernieuwde) aanpak aan succesvolle werkwijzen	10
3.9. Evaluatie	11
3.10. Communicatie	11
3.11. Vaststelling door gemeenteraad	11
4. Verbijzondering per wijk	12
4.1. Formeren regiegroep	12
4.2. Analyse	12
4.3. Bespreken met wijkbewoners	12
4.4. Definitief voorstel wijkontwikkelingsplan	12
4.5. Vaststelling door gemeenteraad	12
4.6. Communicatie	13
5. Uitvoering	14
5.1. Planning uitvoering	14
5.2. Bewaken uitvoering en voortgang projecten	14
5.3. Communicatie	14

Bijlagen: zie volgende blz.

Bijlagen:

<i>Bijlage 1: De Wijkontwikkelingsplannen</i>	15
<i>Bijlage 2: Bevindingen en conclusies rapport Rekenkamercommissie “De wijk ontwikkeld?”</i>	16
<i>Bijlage 3: De Almelose Wijkaanpak</i>	21
<i>Bijlage 4: Sociale Herovering De Riet</i>	22
<i>Bijlage 5: Doelstellingen en indicatoren per ambitie</i>	25
<i>Bijlage 6: Mogelijke oplossingsrichtingen per ambitie</i>	27
<i>Bijlage 7: Formulier wijkanalyse</i>	29
<i>Bijlage 8: Formulier wijkontwikkelingsplan</i>	30
<i>Bijlage 7: Formulier evaluatie</i>	31

1. Voorwoord

Momenteel worden er in Almelo drie verschillende werkwijzen gevolgd voor wat betreft de wijkaanpak:

- In 1996 is gestart met het opstellen van wijkontwikkelingsplannen. Voor de wijken Kerkelanden, Ossenkoppelerhoek en Sluitersveld zijn deze gerealiseerd. De werkwijze is in bijlage 1 schematisch weergegeven. Deze werkwijze is formeel niet beëindigd.
Recent is het rapport van de Rekenkamercommissie Almelo verschenen over de uitvoering van de wijkontwikkelingsplannen, onder de titel: "De wijk ontwikkeld?". De bevindingen, conclusies en aanbevelingen uit dit rapport zijn opgenomen als bijlage 2.
- In juni 2006 heeft de raad besloten tot invoering van de nieuwe Almelse Wijkaanpak. In bijlage 3 is deze aanpak schematisch weergegeven. Bij de behandeling van de begroting 2008 is afgesproken dat er in het voorjaar van 2008 een tussenrapportering over de Almelse Wijkaanpak komt. In het rapport van de Rekenkamercommissie Almelo "De wijk ontwikkeld?" is een vergelijking opgenomen van de WOP aanpak en de Almelse wijkaanpak. Deze is ook op bijlage 2 opgenomen.
- In 2007 is in De Riet een andere aanpak gestart onder de naam "Sociale Herovering De Riet". Hiervoor is € 2 mln. aan Pechthold gelden beschikbaar. De hoofdlijnen van deze aanpak zijn in bijlage 4 vermeld.
Afgesproken is dat de aanpak in De Riet ook door moet werken in de aanpak in de andere wijken van Almelo. Maar hoe dit wordt gerealiseerd en wat dat betekent voor de Almelse Wijkaanpak is (nog) niet duidelijk.

De wijkaanpak is ook een van de kernpunten in de WMO, vooral van de prestatievelden 1 (Bevorderen van sociale samenhang en leefbaarheid) en 5 (Bevorderen van deelname aan het maatschappelijke verkeer en van het zelfstandig functioneren).

De raad heeft begin 2007 besloten om aan de wijkaanpak prioriteit te geven. In de voorjaarsnota 2007 is dit verder uitgewerkt. Een van de maatregelen is het aanstellen van (extra) wijkondersteuners.

Omdat er nu verschillende werkwijzen naast elkaar lopen en gezien het belang van een goede wijkaanpak lijkt het ons gewenst om als raad te bespreken hoe een ideale wijkaanpak er uit zou kunnen zien, los van de aanpak die we nu volgen.

We willen dit doen samen met alle betrokkenen, zoals wijkcommissies, leden regiegroepen Wijkontwikkelingsplannen, leden projectgroepen Almelse wijkaanpak, leden projectgroep(en) Sociale herovering De Riet, winkeliers, woningcorporaties, welzijnswerk, scholen, zorginstellingen, religieuze genootschappen, politie, vrijwilligersorganisaties, belangenorganisaties, Rotaryclub, etc. Daarbij willen we zoveel mogelijk gebruik maken van de ervaringen uit de verschillende werkwijzen en leren van de fouten.

Om zo met elkaar te komen tot een breed gedragen (vernieuwde) aanpak.

Met deze notitie willen we aan die discussie een eerste bijdrage leveren.

We willen deze notitie bespreken in de Informatiebijeenkomst van 22 januari 2008. In die bijeenkomst willen we ook spreken over het vervolg.

Het streven is om een eerste rapport in mei in de raad te bespreken. Dan zouden de uitkomsten nog betrokken kunnen worden bij de behandeling van de voorjaarsnota 2008.

Jan Veenstra en Henk Stapper

2. Stappenplan

Het stappenplan voor een ideale wijkaanpak zou er als volgt uit kunnen zien:

2.1. Formuleren algemene aanpak

1. Formuleren van visie en ambities
2. Formuleren van doelstellingen en indicatoren
3. Formuleren van mogelijke oplossingsrichtingen
4. Ontwikkelen van een structuur
5. Formuleren rol bewoners
6. Afspreken inzet middelen
7. Vaststellen van concept plan (vernieuwde) Almelose wijkaanpak
8. Toets van (vernieuwde) aanpak aan succesvolle werkwijzen in andere gemeenten
9. Evaluatie
10. Communicatie
11. Vaststelling door gemeenteraad

2.2. Verbijzondering per wijk

1. Formeren regiegroep
2. Analyse
3. Bespreken met wijkbewoners
4. Definitief voorstel wijkontwikkelingsplan
5. Vaststelling door de raad
6. Communicatie.

2.3. Uitvoering

1. Planning uitvoering
2. Bewaken uitvoering en voortgang projecten
3. Communicatie

3. Algemene aanpak

3.1. Formuleren visie/ambities

Visie

Het is van belang om als eerste een visie te formuleren.
Die zou als volgt kunnen luiden:

“Iedere inwoner van Almelo vindt het fijn wonen in zijn wijk”.

Ambities

Vervolgens moet deze visie vertaald worden naar ambities.

De ambities zouden kunnen zijn:

1. Bewoners voelen zich op elkaar betrokken, hebben aandacht voor elkaar en ondersteunen/helpt elkaar
2. Bewoners voelen zich verantwoordelijk voor de leefbaarheid van de wijk (schoon, heel en veilig) en durven elkaar daarop aan te spreken c.q. kunnen elkaar daarop aanspreken
3. Problemen worden zo snel mogelijk gesignaleerd en aangepakt
4. Iedereen is maatschappelijk actief
5. Iedereen kan net zo lang in de wijk wonen als men wil
6. Iedereen kan zich in de wijk ontspannen/vermaken
7. ?

3.2. Formuleren doelstellingen/indicatoren

Het is gewenst dat elke ambitie wordt voorzien van een of enkele concrete en meetbare doelstellingen of kengetallen. Dit wordt ook bepleit door de Rekenkamercommissie Almelo in haar rapport: “De wijk ontwikkeld?”

Voor sommige aspecten bestaan al een of meer doelstellingen/kengetallen in het kader van het Meerjaren Ontwikkelingsplan, de Programma’s en de GSB gelden. Maar er zijn ook nieuwe doelstellingen/kengetallen nodig.

Ook moet worden aangegeven wat de indicatoren zijn waarmee de uitvoering wordt gevolgd.

Het is gewenst om de doelstelling zo te formuleren dat die zoveel mogelijk voor elke wijk bruikbaar is. Bv. door te spreken over zoveel procent groei ten opzichte van de huidige situatie. De werkelijke situatie/uitkomst kan/zal per wijk verschillen.

Hieronder is ambitie 1 als voorbeeld genomen

3.2.1. Ambitie 1	
<i>Bewoners voelen zich op elkaar betrokken voelen, hebben aandacht voor elkaar en ondersteunen/helpt elkaar</i>	
Huidige doelstelling	Indicator(en)
Nieuwe doelstelling	Indicator(en)

Dit moet worden gedaan voor alle ambities. Op bijlage 5 zijn alle ambities opgenomen.

Om te bewaken of de doelstellingen bereikt worden moeten de resultaten periodiek gemeten worden. Omdat de resultaten per wijk kunnen verschillen vraagt dit om een inventarisatie per wijk. Ook de rapportage zal op wijkniveau moeten plaatsvinden.

3.3. Formuleren mogelijke oplossingsrichtingen

Er zijn veel mogelijkheden om een ambitie te realiseren. Het is gewenst om alle mogelijke oplossingsrichtingen op te sommen en om daarbij zoveel mogelijk voorbeelden uit de Wijkontwikkelingsplannen, de Almelose wijkaanpak en de Sociale herovering De Riet te betrekken. Bij de verbijzondering per wijk kan dan gekozen worden wat voor een wijk de beste oplossingen zijn.

Voor ambitie 1 is dit hieronder verder uitgewerkt.

3.3.1. *Burgers voelen zich op elkaar betrokken, hebben aandacht voor elkaar en ondersteunen elkaar*

De volgende oplossingsrichtingen zijn mogelijk om deze ambitie te realiseren:

- a. Straatversiering
- b. Spelactiviteiten, etc.
- c. Buurtkamers/buurtgesprekken
- d. Winkels als ontmoetingspunt
- e. Vakantieweken
- f. Wijkfeesten, als Rembrandt Fiësta
- g. Klussenbedrijf
- h. Straatontbijt
- i. Buurtrestaurant/gezamenlijke maaltijden
- j. Smaak en kooklessen
- k. Spelvoorzieningen (bv. jeu de boules veld)
- l. Wijkwebsite
- m. Nieuwsbrief
- n. Een gedragsverandering
- o. ?

In bijlage 6 zijn voor alle ambities mogelijke oplossingsrichtingen opgenomen.

3.4. Ontwikkelen van een structuur

3.4.1. Ontwikkelen vernieuwde wijkaanpak

Een goede aanpak is een integrale aanpak, waarbij vooral het accent ligt op (het bewaken van) de leefbaarheid. (Volgens het rapport van de Rekenkamercommissie "De wijk ontwikkeld?" was het opstellen van de wijkontwikkelingsplannen zo'n brede aanpak.)

Essentieel daarbij is dat de aanpak zo breed mogelijk gedragen wordt. Daarom moeten bij het ontwikkelen ervan zoveel mogelijk "instanties" worden betrokken.

In ieder geval moeten bij de aanpak worden betrokken (vertegenwoordigers van) bewoners, gemeente, winkeliers, woningcorporaties, welzijnswerk, scholen, zorginstellingen, religieuze genootschappen, politie, vrijwilligersorganisaties, belangenorganisaties, Rotaryclub, etc.

Bij het ontwikkelen van de vernieuwde wijkaanpak moeten de ervaringen (zowel positief als negatief) met de Wijkontwikkelingsplannen, de Almelose wijkaanpak en de Sociale herovering De Riet worden betrokken. Daarom moeten vooral mensen die daarmee ervaring hebben bij de discussie worden ingeschakeld.

De vertegenwoordiging van de bewoners wordt in hoofdstuk 4. verder uitgewerkt.

3.4.2. Verbijzondering per wijk

3.4.2.1. Regiegroep

Op wijkniveau moet er uiteindelijk een plan komen, waarin alle activiteiten/projecten worden vastgelegd. Het bewaken van de leefbaarheid moet daar een essentieel onderdeel van zijn. Het is wenselijk dat de plannen op een uniforme wijze worden opgezet. In bijlage 8 is daarvoor een mogelijk formulier openomen.

Voor zo'n integrale aanpak is in elke wijk een "coördinerend orgaan" vereist.

Bij de opstelling van de wijkontwikkelingsplannen is gewerkt met een regiegroep. Het rapport van de Rekenkamercommissie "De wijk ontwikkeld?" geeft aan dat de ervaring van alle betrokkenen hiermee heel positief waren. Hiervoor zou ook in de vernieuwde aanpak gekozen kunnen worden.

De regiegroep moet zo breed mogelijk worden samengesteld. Er moeten vertegenwoordigers inzitten van bewoners, gemeente, winkeliers, woningcorporaties, welzijnswerk, scholen, zorginstellingen, religieuze genootschappen, politie, vrijwilligersorganisaties, belangenorganisaties, Rotaryclub, etc.

Vertegenwoordigers die ervaring hebben met het opstellen van Wijkontwikkelingsplannen, met de Almelose wijkaanpak en/of de Sociale herovering De Riet verdienen de voorkeur. De vertegenwoordiging van de bewoners wordt in hoofdstuk 4. verder uitgewerkt.

Om de verantwoordelijkheid van de bewoners te benadrukken zou een bewoner het voorzitterschap van de regiegroep kunnen bekleden.

3.4.2.2. Verschillende niveaus

Er moet onderscheid gemaakt worden tussen straatniveau en wijkniveau. Maar ook tussen projecten en de leefbaarheid. Het bewaken van de leefbaarheid vraagt een andere aanpak dan het bewaken van projecten.

Op straatniveau zou een projectgroep van bewoners verantwoordelijk gesteld kunnen worden voor zowel de projecten als de leefbaarheid op straatniveau.

Op wijkniveau kan de regiegroep hiervoor verantwoordelijk worden gesteld. De regiegroep is dan tevens verantwoordelijk voor het coördineren van de activiteiten/projectgroepen op straatniveau.

3.4.2.3. Incidenten/klachten

Aparte aandacht is nodig voor het reageren op incidenten/klachten, omdat deze een enorme impact kunnen hebben op de situatie in een straat/wijk en op de beleving van bewoners.

Er moet voor de bewoners een eenvoudige manier komen om incidenten/klachten te melden. Die mogelijkheid zou 24 uur per dag beschikbaar moeten zijn. Dat vereist wel dat er ook 24 uur per dag op meldingen kan worden gereageerd.

Er moeten duidelijke afspraken worden gemaakt over de manier waarop op incidenten/klachten wordt gereageerd en wie daar verantwoordelijk voor is.

Binnen de regiegroep moet iemand aangewezen worden die verantwoordelijk is voor de eerste analyse en voor de afhandeling. Bij de afhandeling moet de eigen rol van de bewoners nadrukkelijk worden betrokken.

Bij ernstige incidenten moet betrokkene snel overleg kunnen voeren. Hiervoor zou een vertegenwoordiging (kerngroep) uit de regiegroep kunnen worden ingesteld. Deze kerngroep zou kunnen bestaan uit de voorzitter, de stadsdeelcoördinator, een vertegenwoordiger van politie, welzijnswerk, woningcorporatie en winkeliers, aangevuld met een bewonersvertegenwoordiger uit de straat waar het incident heeft plaats gevonden.

Elk incident/elke klacht moet met de gekozen aanpak worden gerapporteerd aan de regiegroep en betrokken worden bij de periodieke bespreking van de leefbaarheid in de wijk.

3.4.2.4. Verantwoordelijkheden

Het is van belang om de verantwoordelijkheden en bevoegdheden goed vast te leggen, inclusief zeggenschap en mandaat.

De Rekenkamercommissie Almelo heeft in haar rapport: "De wijk ontwikkeld?" benadrukt dat de verantwoordelijkheden van de regiegroep en van de stadsdeelcoördinator goed moeten worden vastgelegd.

Binnen de regiegroep zou de stadsdeelcoördinator verantwoordelijk kunnen zijn voor de bewaking van de voortgang van de projecten, het bewaken van het budget, het reageren op incidenten, de contacten met professionals en de opvolging van afspraken.

3.5. Bepalen van betrokkenheid bewoners

Voor een succesvolle wijkaanpak is de inzet en betrokkenheid van bewoners essentieel. Hoe meer bewoners zich verantwoordelijk voelen voor de gang van zaken in hun wijk hoe groter is de kans van slagen.

De manier waarop bewoners worden ingeschakeld is afhankelijk van de fase in de besluitvorming en de aard van de activiteiten.

3.5.1. Ontwikkelen vernieuwde wijkaanpak

Bij de ontwikkeling van de algemene aanpak moet zoveel mogelijk gebruik gemaakt worden van de ervaringen van bewoners met de verschillende werkwijzen.

Bij de discussie moeten daarom betrokken worden:

- vertegenwoordigers van bewoners in de regiegroepen binnen de Wijkontwikkelingsplannen
- vertegenwoordigers van bewoners in de projectgroepen in het kader van de Almelse wijkaanpak
- vertegenwoordigers van bewoners in de werkgroepen binnen de aanpak van de Sociale herovering De Riet
- wijkcommissies.

Daarbij kan ook overwogen worden om via een gerichte enquête of via het internetpanel bewoners te vragen naar hun mening.

3.5.2. Verbijzondering per wijk

3.5.2.1. Regiegroep

Het is essentieel dat de vertegenwoordigers van bewoners in de regiegroep ook echte vertegenwoordigers zijn. Daarvoor lijkt een periodieke wisselende samenstelling gewenst, om te voorkomen dat de vertegenwoordigers los groeien van de wijkbewoners.

(De vraag of de bestaande wijkcommissies wel de bewoners vertegenwoordigden was reden om in de Almelse wijkaanpak aan wijkcommissies in de uitvoering geen specifieke rol toe te kennen).

Het is gewenst dat in eerste instantie als bewonersvertegenwoordigers bewoners met ervaring met de Wijkontwikkelingsplannen en de Almelse wijkaanpak (bv. als projectgroep lid) worden geselecteerd.

3.5.2.2. Uitwerking

Bij de verdere uitwerking is een zo breed mogelijke inbreng van burgers gewenst.

Hiervoor zijn diverse vormen mogelijk:

- Enquêtes onder alle bewoners
- Gesprekken met alle bewoners

- Bijeenkomsten waarvoor alle bewoners worden uitgenodigd
- Enquêtes onder een selectie van de bewoners
- Gesprekken met een geselecteerd aantal bewoners.

Bij de Almelose wijkaanpak en bij de aanpak in de Riet is gebleken dat het gericht bezoeken/ benaderen van bewoners effectief is. In de Almelose wijkaanpak wordt die gevolgd door bijeenkomsten voor alle wijkbewoners.

De aanpak van het gericht bezoeken van bewoners gecombineerd met een bijeenkomst waarvoor alle buurtbewoners worden uitgenodigd lijkt een goede keus.

Bij de verdere uitwerking moet onderscheid gemaakt worden tussen:

- De uitvoering van concrete projecten op straatniveau. Hierbij kan gewerkt worden met een vertegenwoordiging van bewoners uit de straat (zoals in de huidige Almelose wijkaanpak)
- De uitvoering van projecten op wijkniveau. Hierbij zal met een vertegenwoordiging van bewoners op wijkniveau moeten worden gewerkt.
- Het bewaken van de totale leefbaarheid en de voortgang van de projecten. Ook hierbij zal met een vertegenwoordiging van bewoners op wijkniveau moeten worden gewerkt.

Wel is het van belang om de wijkbewoners regelmatig te informeren over de stand van zaken en over de effecten.

3.6. Afspraken inzet middelen

In het rapport van de Rekenkamercommissie Almelo "De wijk ontwikkeld?" wordt benadrukt dat het van essentieel belang is dat:

- de noodzakelijke middelen (op jaarbasis) ook daadwerkelijk beschikbaar worden gesteld en worden gereserveerd/geoormerkt
- er een helder budgethouderschap voor de uitvoering is geformuleerd
- de precieze bevoegdheden van de wijkwethouder ten opzichte van de vakwethouder worden afgesproken.

De raad zal vooraf moeten aangeven hoeveel geld er voor de wijkaanpak beschikbaar wordt gesteld. En ook hoe de verdeling over de wijken zal plaatsvinden. Overwogen moet worden om te middelen beschikbaar te stellen op basis van de situatie in de wijk.

Op basis van de ingediende wijkontwikkelingsplannen kan het budget (jaarlijks) door de raad worden bijgesteld.

Een aanpak is alleen succesvol wanneer aan deze voorwaarden is voldaan.

3.7. Bespreken van concept plan (vernieuwde) Almelose wijkaanpak

Het concept plan van een (vernieuwde) Almelose wijkaanpak moet door de raad besproken worden met alle betrokkenen, zoals: bewonersvertegenwoordigers, wijkcommissies, woningcorporaties, winkeliers, welzijnswerk, scholen, zorginstellingen, religieuze genootschappen, politie, vrijwilligersorganisaties, belangenorganisaties, Rotaryclub, etc.

Hieruit moet een breed gedragen concept werkwijze voor een vernieuwde Almelose wijkaanpak worden geformuleerd.

3.8. Toets van (vernieuwde) aanpak aan succesvolle werkwijzen

Wanneer een concept plan van aanpak is geformuleerd is het gewenst om deze te vergelijken met c.q. te toetsen aan de aanpak in een aantal gemeenten, die met hun aanpak succesvol zijn.

Voorgesteld worden om als raad, samen met alle betrokkenen die aan het conceptplan hebben meegewerkt, die gemeenten te bezoeken.

Het is aan te bevelen om vooraf een checklist te maken van de punten die we willen vergelijken. Tijdens het bezoek kan dan vooral doorgesproken worden over verschillen met de concept aanpak en over de argumenten waarom men voor een oplossing/aanpak gekozen heeft.

Per bezoek worden de verschillen met argumenten vastgelegd.

Na deze bezoeken moet besproken worden of het concept plan van aanpak op grond van de bevindingen moet worden bijgesteld.

3.9. Evaluatie

De regiegroep van iedere wijk evalueert jaarlijks het wijkontwikkelingsplan. Onderdeel van de evaluatie is een inventarisatie van de meningen/ervaringen van de wijkbewoners (klanttevredenheid). De evaluatie vindt plaats aan de hand van een vast format. Op bijlage 9 is hiervoor een mogelijk formulier opgenomen.

Uitgangspunt is dat afgesproken doelstellingen blijven gehandhaafd, tenzij de raad oordeelt dat de doelstellingen Almelo breed niet realistisch zijn en moeten worden bijgesteld.

Op basis van de evaluatie doet de regiegroep indien noodzakelijk voorstellen voor aanpassingen van het plan, in principe binnen het beschikbare budget. Wanneer de regiegroep van mening is dat extra budget nodig is wordt dit gemotiveerd aangevraagd.

De raad bepaald vervolgens of het aangepaste plan aan de kaders voldoet en beslist of het beschikbare budget wordt aangepast.

3.10. Communicatie

Het rapport van de Rekenkamercommissie "De wijk ontwikkeld?" geeft aan dat goede communicatie een randvoorwaarde is voor het slagen van de wijkaanpak.

In de vernieuwde wijkaanpak moeten hierover dus goede afspraken worden gemaakt.

3.11.1 Stadsniveau

Er moet goede aandacht worden gegeven aan de communicatie over de ontwikkeling van de vernieuwde wijkaanpak en het besluit van de gemeenteraad daarover. Ook moeten de resultaten van de evaluatie en eventuele aanpassingen worden gecommuniceerd.

Hiervoor zou een aparte pagina op de website van de gemeente en een nieuwsbrief in het leven kunnen worden geroepen.

3.11.2. Wijkniveau

De bewoners van de wijk moeten goed geïnformeerd worden over:

- de ontwikkeling van het wijkplan
- het uiteindelijke wijkplan
- incidenten
- resultaten van de evaluatie en getroffen maatregelen
- aanpassingen van het wijkplan.

Mogelijkheden voor communicatie zijn:

- eigen wijkwebsite. Dan zou op de website van de gemeente kunnen komen maar er kunnen ook afzonderlijke websites per wijk worden gemaakt
- periodieke nieuwsbrief.

3.11. Vaststelling door gemeenteraad

Uiteindelijk moet de raad de definitieve vernieuwde Almeloise wijkaanpak vaststellen.

4. Verbijzondering per wijk

Op basis van de in hoofdstuk 3 geformuleerde aanpak moet nu de aanpak per wijk worden verbijzonderd.

4.1. Formeren regiegroep

Als eerste moet er per wijk een breed samengestelde regiegroep geformeerd worden, op basis van de uitgangspunten zoals die in hoofdstuk 3.4. zijn geformuleerd.

4.2. Analyse

De eerste taak van de regiegroep is om volgens de systematiek uit hoofdstuk 3.2 en 3.3. voor de wijk per ambitie:

- een analyse te maken van de situatie met waardering en daarbij de knelpunten aan te geven
- vanuit die analyse de doelstellingen te concretiseren
- te bepalen wat de beste oplossingsrichtingen zijn om de doelstelling te realiseren c.q. knelpunten op te lossen
- een inschatting te (laten) maken van de kosten ervan
- prioriteiten aan te geven bij overschrijding van beschikbare budget.

Dit moet in een interactief proces met de wijkbewoners tot stand komen, volgens de systematiek van hoofdstuk 3.5.

In bijlage 7 is voor de vastlegging een mogelijk formulier opgenomen.

Bij de analyse is het noodzakelijk om (voor zover van toepassing) ook de bestaande Wijkontwikkelingsplannen, de ervaringen met de Almelose wijkaanpak en de ervaringen met de Sociale herovering De Riet te betrekken.

Uiteindelijk leidt dit tot een concept wijkontwikkelingsplan. In bijlage 8 is voor de vastlegging een mogelijk formulier opgenomen.

4.3. Bespreken met wijkbewoners

Vervolgens wordt dit concept wijkontwikkelingsplan met de wijkbewoners besproken in een bijeenkomst waarvoor alle wijkbewoners worden uitgenodigd.

De opmerkingen worden schriftelijk vastgelegd.

4.4. Definitief voorstel wijkontwikkelingsplan

Op basis van de reacties van de bewoners bepaalt de regiegroep of het conceptplan moet worden aangepast. Uiteindelijk leidt dit tot een definitief voorstel vanuit de wijk. In bijlage 8 is voor de vastlegging een formulier opgenomen.

4.5. Vaststelling door gemeenteraad

Vervolgens beoordeelt de raad, vanuit haar kaderstellende rol, per wijk of het plan voldoet aan de gestelde kaders, voor wat betreft:

1. Betrokkenheid bewoners en organisaties
2. Doelstellingen
3. Benodigde middelen.

De raad beoordeelt de plannen dus niet inhoudelijk.

Wanneer het plan volgens de raad niet aan de gestelde kaders voldoet zal de regiegroep gevraagd worden om het plan aan te passen.

De raad keurt het plan goed.

4.6. Communicatie

De bewoners moeten worden geïnformeerd over de goedgekeurde plannen. De communicatie is de verantwoordelijkheid van de regiegroep. Zie ook hoofdstuk 3.10.

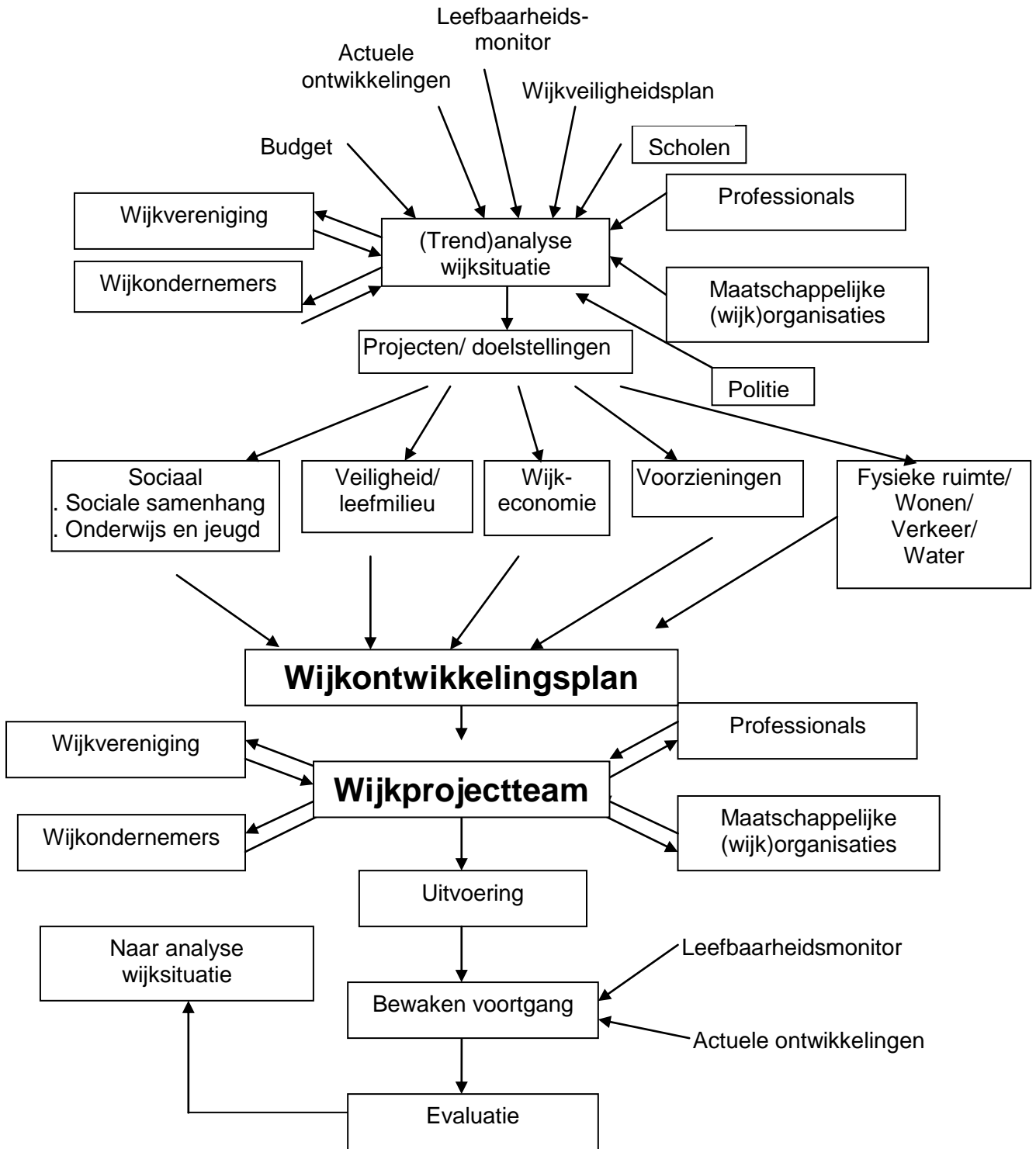
5. Uitvoering

5.1. *Planning uitvoering*

5.2. *Bewaken uitvoering en voortgang projecten*

5.3. *Communicatie*

Bijlage 1: De Wijkontwikkelingsplannen



Bijlage 2: Rapport Rekenkamercommissie “De wijk ontwikkeld?”

1. Bevindingen

1. Totstandkomingsproces

Al haar bevindingen overziend, komt de RCA tot de volgende constatering:

- De betrokkenheid van relevante partijen – van zowel binnen als buiten de gemeentelijke organisatie – bij de totstandkoming van de wijkontwikkelingsplannen was groot.
- De betrokken partijen oordelen over het algemeen (Kerkelanden) tot unaniem (Sluitersveld, Ossenkoppelerhoek) positief over de wijze waarop de wijkontwikkelingsplannen tot stand zijn gekomen.
- Het proces om een wijkontwikkelingsplan op te stellen is door betrokken partijen over het algemeen als zinvol, intensief en zwaar ervaren.
- De bewonersparticipatie is als positief en enthousiast ervaren.
- Bij het opstellen van de wijkontwikkelingsplannen voor Sluitersveld en Ossenkoppelerhoek is volop gebruik gemaakt van de (goede en minder goede) ervaringen die zijn opgedaan tijdens de totstandkoming van het Wijkontwikkelingsplan Kerkelanden.

2. Uitgangspunten en doelen

Al haar bevindingen overziend, komt de RCA tot de volgende constatering:

- De doelen en uitgangspunten van de wijkontwikkelingsplannen worden door alle betrokken partijen breed onderschreven.
- De te bereiken doelen zijn veelal in vrij algemene (en niet specifieke) bewoordingen omschreven.
- Met name betrokken partijen van buiten de gemeentelijke organisatie missen – in het wijkontwikkelingsplan zelf maar ook in de periode daarna - een concreet plan van aanpak voor de uitvoering van projecten, waarin in ieder geval wordt ingegaan op de verdeling van verantwoordelijkheden, de te bereiken effecten, de tijdsplanning, en de wijze van financiering.

3. Doelbereiking: beoogde en behaalde resultaten

Al haar bevindingen overziend, komt de RCA tot de volgende constatering:

- De beoogde doelen zijn in de wijkontwikkelingsplannen in vrij algemene bewoordingen omschreven. Ze zijn meestal niet specifiek, meetbaar, en tijdgebonden omschreven. Dit maakt het zeer moeilijk om eenduidig vast te stellen of, en zo ja in welke mate, de beoogde doelen ook bereikt zijn.
- Het is eveneens zeer moeilijk om vast te stellen in hoeverre de maatschappelijke effecten die met de wijkontwikkelingsplannen beoogd werden gerealiseerd zijn.

4. Evaluatie en terugkoppeling van resultaten

Al haar bevindingen overziend, komt de RCA tot de volgende constatering:

- Binnen de drie regiegroepen is de voortgang van projecten besproken en zijn bereikte resultaten teruggekoppeld. De mate van detail en de wijze van informatieverschaffing (mondeling dan wel schriftelijk) verschilt tussen de drie regiegroepen.
- Er is geen formele evaluatie uitgevoerd over de voortgang van de (projecten binnen de) wijkontwikkelingsplannen. Raad noch College van B&W is door een schriftelijke rapportage tussentijds geïnformeerd over de stand van zaken wat uitvoering van de wijkontwikkelingsplannen betreft.
- Vertegenwoordigers van de wijkcommissies/platforms in de drie betrokken wijken geven aan dat terugkoppeling van resultaten naar bewoners in hun ogen onvoldoende heeft plaatsgevonden.

5. Positie van en informatievoorziening aan de gemeenteraad

Al haar bevindingen overziend, komt de RCA tot de volgende constatering:

- De gemeenteraad is niet geïnformeerd over de voortgang van de drie wijkontwikkelingsplannen als zodanig, ondanks toezeggingen hieromtrent wat in ieder geval de wijkontwikkelingsplannen voor Sluiversveld en Ossenkoppelerhoek betreft.
- Op specifieke – maar niet alle – onderdelen uit de wijkontwikkelingsplannen is door het College van B&W wel gerapporteerd aan de raad. Er heeft echter geen integrale informatieuitwisseling over de wijkontwikkelingsplannen aan de gemeenteraad plaatsgevonden.
- Uit het onderzoek van de RCA blijkt verder niet dat de raad zelf de uitvoering van de wijkontwikkelingsplannen actief heeft gevolgd of om informatie over de stand van zaken heeft verzocht.

6. Het wijkontwikkelingsplan als richtinggevend kader

Al haar bevindingen overziend, komt de RCA tot de volgende constatering:

- Voor externe betrokken partijen (met uitzondering van de welzijnsinstelling Scoop/Stichting Netwerk) hebben de wijkontwikkelingsplannen niet als richtinggevend kader voor hun eigen beleid gefungeerd.
- Binnen de gemeentelijke organisatie zijn de wijkontwikkelingsplannen door een aantal, maar niet alle (vak)afdelingen richtinggevend geweest voor het te ontwikkelen beleid.
- Interne en externe betrokken partijen hebben een vertaalslag moeten maken van de globaal geformuleerde wijkontwikkelingsplannen naar specifieke uitvoeringsmaatregelen.

7. Organisatie van het wijkontwikkelingsplan

Al haar bevindingen overziend, komt de RCA tot de volgende constatering:

- In iedere wijk was een breed samengestelde regiegroep belast met het bewaken van de uitvoering van de wijkontwikkelingsplannen.
- Deze regiegroepen werd een belangrijke, centrale positie toebedeeld, maar hebben feitelijk niet de regie gevoerd over (dat wil zeggen sturing gegeven aan) de uitvoering van de drie wijkontwikkelingsplannen.
- De regiegroepen vormden een goede overlegstructuur voor het uitwisselen van informatie tussen betrokken partijen, maar (bindende) besluitvorming heeft niet plaatsgevonden in de regiegroep, en kon daarin ook niet plaatsvinden door het ontbreken van voldoende zeggenschap en mandaat.

7.1. Middelen toewijzing

Al haar bevindingen overziend, komt de RCA tot de volgende constatering:

- De uitvoering van de wijkontwikkelingsplannen is sterk afhankelijk geweest van de beschikbaarheid van financiële middelen uit reguliere budgetten en van projectfinanciering.
- Helder budgethouderschap bij de uitvoering van de wijkontwikkelingsplannen ontbreekt.

7.2. Positie stadsdeelcoördinator

Al haar bevindingen overziend, komt de RCA tot de volgende constatering:

- De coördinerende taken van de stadsdeelcoördinatoren bij de uitvoering van de wijkontwikkelingsplannen konden in de praktijk slechts moeilijk en moeizaam worden vervuld door het ontbreken van voldoende bevoegdheden voor deze functionarissen. Dit is (in positieve zin) veranderd bij de invoering van de Almelose Wijkaanpak (AWA).

8. Bestuurlijke structuur

Al haar bevindingen overziend, komt de RCA tot de volgende constatering:

- De wethouders in het college van B&W zijn naast vakwethouder ook wijkwethouder (nu stadsdeelwethouder genaamd), en daarmee verbonden aan één of meer stadsdelen en wijken. De RCA heeft in haar onderzoek geen duidelijk beeld gekregen van de precieze verhouding van bevoegdheden tussen een wijkwethouder en de vakwethouders.
- De voortgang van de uitvoering van de wijkontwikkelingsplannen is na de vaststelling van deze plannen in het College van B&W niet collegebreed besproken.

9 Almelose WijkAanpak (AWA)

Al haar bevindingen overziend, komt de RCA tot de volgende constatering:

- Een doel van de Almelose WijkAanpak is het vergroten van de participatie van bewoners bij de vorming en uitvoering van kortlopende (maximaal 2 jaar) plannen. De AWA is in 2006 van start gegaan maar kende een stroef begin, onder meer door het wegvallen van het buurtwerk.
- De regierol van de gemeente en die van de stadsdeelcoördinator in het bijzonder is met de invoering van de AWA versterkt. In de praktijk blijkt er onduidelijkheid te zijn over de precieze rol en bevoegdheden van de stadsdeelcoördinator.

2. Conclusies

1. Totstandkomingproces

Conclusie 1: Het totstandkomingsproces van de wijkontwikkelingsplannen is als positief ervaren.

Conclusie 2: Het wijkontwikkelingsplan is een geschikt instrument om op een integrale wijze problemen in een wijk aan te pakken.

2. Uitgangspunten en doelen

Conclusie 3: Uitgangspunten en doelen zijn in aanvang in de wijkontwikkelingsplannen niet concreet genoeg geformuleerd.

Conclusie 4: Naderhand zijn uitgangspunten en doelen tijdens de uitvoeringsfase ook niet geconcretiseerd.

3. Doelbereiking: beoogde en behaalde resultaten

Conclusie 5: Doelbereiking noch de maatschappelijke effecten van de wijkontwikkelingsplannen zijn vastgesteld.

4. Evaluatie en terugkoppeling van resultaten

Conclusie 6: Er heeft geen evaluatie plaatsgevonden.

Conclusie 7: Wijkbewoners zijn niet voldoende geïnformeerd over de voortgang van de wijkontwikkelingsplannen als zodanig.

5. Positie van en informatievoorziening aan de gemeenteraad

Conclusie 8: De gemeenteraad is niet geïnformeerd over de uitvoering van de wijkontwikkelingsplannen als zodanig, ondanks eerder gedane toezeggingen.

Conclusie 9: Er ontbreekt een lijst van toezeggingen aan de gemeenteraad.

6. Het wijkontwikkelingsplan als richtinggevend kader

Conclusie 10: De wijkontwikkelingsplannen hebben te weinig gefunctioneerd als richtinggevend kader.

7. Organisatie van het wijkontwikkelingsplan: de regiegroep

Conclusie 11: De regiegroep had niet de regie over de uitvoering van de wijkontwikkelingsplannen.

8. Middelen toewijzing

Conclusie 12: Er heeft geen oormerking van middelen voor de wijkontwikkelingsplannen plaatsgevonden.

Conclusie 13: Er was geen helder budgethouderschap bij de uitvoering van de wijkontwikkelingsplannen.

9. Positie stadsdeelcoördinator

Conclusie 14: De stadsdeelcoördinatoren hadden onvoldoende bevoegdheden.

10. Bestuurlijke structuur van de wijkontwikkelingsplannen

Conclusie 15: De rolverdeling ten aanzien van de wijk/stadsdeelwethouder binnen het College zijn onvoldoende duidelijk.

11. Almelose wijkaanpak

Conclusie 16: De RCA is van mening dat de participatie van bewoners ook bij de Almelose Wijkaanpak kan leiden tot meer draagvlak en betrokkenheid van bewoners.

Conclusie 17: Het is onvoldoende duidelijk of en zo ja hoe projecten uit de wijkontwikkelingsplannen kunnen aansluiten bij de Almelose Wijkaanpak.

Conclusie 18: Het is nog onduidelijk welke bevoegdheden de stadsdeelcoördinatoren in de praktijk hebben.

12. Overige conclusie: dossiervorming

Conclusie 19: Dossiers zijn niet op orde.

3. Aanbevelingen

Evaluatie:

1. De RCA beveelt aan een evaluatie van de drie wijkontwikkelingsplannen, Kerkelanden, Sluitersveld en Ossenkoppelerhoek, uit te (laten) voeren, waarbij nadrukkelijk de maatschappelijke effecten van de uitvoering worden betrokken.
2. De RCA beveelt aan de evaluaties van de drie wijkontwikkelingsplannen door het College, de gemeenteraad en externe betrokkenen te laten behandelen.

Vervolgtraject:

3. De RCA beveelt aan vanuit de gehouden evaluaties per wijkontwikkelingsplan een vervolgtraject uit te stippelen. In dit vervolgtraject dient duidelijkheid verschaft te worden over:
 - doelen en beoogde resultaten (SMART geformuleerd);
 - behaalde resultaten zichtbaar in relatie te brengen met de Wijkontwikkelingsplannen en de Almelose Wijkaanpak;
 - de communicatie met intern en extern betrokkenen;
 - de nog uit te voeren projecten en maatregelen;

- de nog uit te voeren projecten in de projectplannen om te zetten, waarin de beoogde resultaten, de in te zetten financiële middelen, benodigde capaciteit, een uitvoeringsplan, planning en verantwoordelijkheden en bevoegdheden van betrokken personen en instanties zijn opgenomen;
- verduidelijking van de relatie met en het onderlinge verband tussen wijkontwikkelingsplan en de Almelose Wijkaanpak;
- regelmatige rapportage over de voortgang van de uitvoering van de projecten en maatregelen aan College en gemeenteraad.

Bestuurlijke structuur:

4. De RCA beveelt aan duidelijkheid te brengen in de bestuurlijke structuur tussen de vakwethouders en de stadsdeelwethouders.

Toezeggingen:

5. De RCA beveelt aan een lijst van toezeggingen van het College aan de gemeenteraad bij te houden.

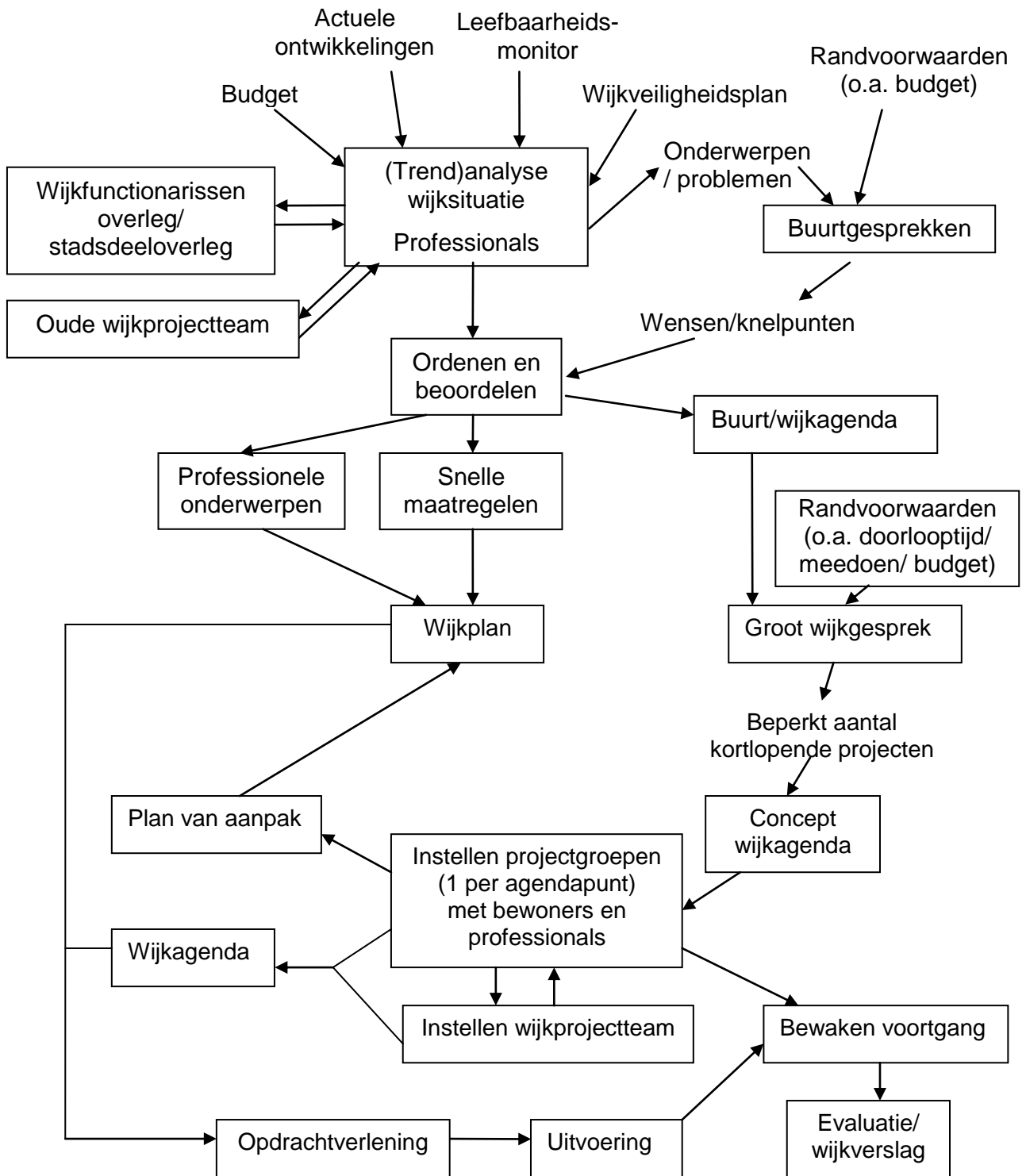
Dossiervorming:

6. De RCA beveelt aan duidelijke regels voor de dossiervorming in de vorm van een checklist of handleiding beschikbaar te stellen.

4. Tabel verschillen WOP en Almelose wijkaanpak

	WOP	Almelose wijkaanpak
Beleidsniveau	Integraal strategisch, tactisch niveau	Operationeel
Looptijd	10 – 15 jaar	2 jaar
Plannen	Meerjarige plannen	Jaarplannen
Visie	Ruimtelijk-fysiek, economisch en sociaal-maatschappelijk	Leefbaarheid met nadruk bewonersparticipatie
Afbakening	Wijkniveau	Buurt-straatniveau
Regie/aansturing	Regiegroep, intern en extern	Gemeente
Stadsdeelcoördinatie	Nauwelijks bevoegdheden	Bevoegdheden o.a. projectleider
Inzet buurtwerk	Activa/Scoop	Geen buurtwerkers
Deelname/inzet bewonersorganisaties	Wel	Wel, alleen voorbereidingsfase
Inzet wijk/buurtbewoners	Via bewonersorganisaties	Individueel, met inzet van bewoners
Middelen	Geen, uit regulier beleid	Stadsdeelbudgetten

Bijlage 3: De Almelose Wijkaanpak



Bijlage 4: Sociale Herovering De Riet

1. Ambities

Als ambities zijn gedefinieerd:

1.1. Grip op je leven!

Achter de voordeur zijn er problemen genoeg om op te lossen. Geen ideale situatie om je in te zetten voor de ontwikkeling van de buurt. Met het breder toepassen van de PGB- systematiek willen wij deze vicieuze cirkel doorbreken. Voor de jongeren in de buurt worden speciale programma's opgesteld, gericht op het verbeteren van de gezondheid (verbeteren conditie en eetpatroon), het vergroten van kansen op de arbeidsmarkt en het vergroten van sociale vaardigheden.

1.2. Verbeter je buurt!

Een tweede belangrijke lijn is het verbeteren van de wijk, met als start het snel oplossen van een aantal fysieke problemen oplossen. Gebrekkige parkeervoorzieningen leiden tot burenruzies en gebrekkige verlichting zorgt ervoor dat mensen zich onveilig voelen.

1.3. Samen werken!

Maatschappelijke activering staat hierbij centraal. Via het oprichten van een Buurt Beheerbedrijf gaan mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt aan de slag gaan in de wijk. Ook het opstarten van een buurtrestaurant (eten als bindmiddel), waar buurtbewoners voor en met elkaar koken, draagt bij aan samenwerken in de wijk.

2. Te bereiken resultaten

Als te bereiken resultaten zijn geformuleerd::

- Mensen in beweging: in hoofd, lijf en buurt;
- Mensen verantwoordelijk maken voor hun eigen leefomgeving;
- Ontwikkelingskansen – ouders en jongeren - vergroten en handelingsperspectief bieden;
- Sociale vaardigheden vergroten;
- Bundelen van middelen en aanpak (versterken samenwerking ketens);
- Eetpatronen veranderen/overgewicht aanpakken;
- Vergroten aantal jongeren met startkwalificatie (18 tot 23-jarigen);
- Subjectief veiligheidsgevoel vergroten;
- Samen dingen doen (sociale cohesie);
- Kinderen (opnieuw) leren spelen;
- Mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt stimuleren tot (vrijwilligers)werk.

3. Activiteiten

De Sociale herovering De Riet bestaat uit de volgende activiteiten:

3.1. Geluksbudget

Huishoudens stellen, als ze dat willen en samen met een ontwikkelcoach, een persoonlijk verbeterplan op, met concrete activiteiten. Om deze activiteiten uit te voeren krijgt ieder huishouden dat meedoet eenmalig de beschikking over een geluksbudget van € 750, -. De coach is budgethouder. Samen met professionals die nu al in de wijk werken, wordt een 'casusoverleg' opgestart. Het gaat om het bundelen van informatie en versnellen van de aanpak. De aanpak zelf: dat doen de mensen zelf. De ontwikkelcoach en de wijkwerkers bieden perspectief, dagen de gezinnen uit om het heft in eigen hand te nemen en helpen de weg te wijzen naar instanties of regelingen waarvan ze het bestaan vaak niet kennen, zoals schuldhulpverlening, arbeidsre-integratie, minimabeleid etc.

3.2. Buurtrestaurant

Opzetten van een buurtrestaurant waar mensen gezond en gezellig kunnen eten voor weinig geld. Kortom, een restaurant als ontmoetingsplek in de wijk: koken voor en met elkaar. Jongeren, ouderen, alleenstaande moeders, Turkse buurtvrouwen, verstandelijk gehandicapten, bijstandsklanten, etc. gaan daar vrijwillig voor anderen koken. De kokers worden altijd bijgestaan door een bedrijfsleider. En er zijn speciale maandmenu's waarbij Almelse koks hen de kneepjes van het vak leren.

3.3. Smaak- en Kooklessen

In de Riet wonen naar verhouding veel kinderen met overgewicht. Als een extra impuls om het voedingsgedrag te beïnvloeden worden de Smaaklessen van Pierre Wind op de basisscholen ingevoerd. In het buurtrestaurant kan dan door de kinderen gekookt worden. Onder begeleiding van Almelose koks maken ze kennis met verschillende ingrediënten en ze maken een gerecht dat die avond op het menu staat.

3.4. Hart voor Heracles; Hart voor Almelo

Onder dit thema starten de volgende projecten, gericht op het verbeteren van de conditie en het eetpatroon, vergroten van kansen op de arbeidsmarkt en vergroten van de sociale vaardigheid:

3.4.1. Voetbalclinics en activiteitsaanbod

Kinderen gaan na schooltijd in kleine groepen voetballen in het stadion van Heracles of op het trainingsveld van SV Rietvogels. Het programma omvat voetballessen, maar tegelijkertijd is er aandacht voor gezonde voeding en sociale discipline.

3.4.2. Scoren op school en arbeidsmarkt

In een voetbalomgeving worden jongeren (weer) gemotiveerd om toch hun opleiding af te maken of om weer een beroepsgerichte opleiding te gaan volgen of om deel te nemen aan de arbeidsmarkt. Door het aanbieden van cursussen aanbieden, het laten opdoen van werkervaring en sociale vaardigheden.

3.4.3. Werken met je handen

We trainen de jongeren niet alleen. We zetten ze ook echt aan het werk. Samen met onderwijsinstellingen willen we kleine 'bedrijfjes' opzetten.

3.4.4. Voetbalheld zonder geweld

In samenwerking met de ontwikkelcoach worden trainingen aangeboden om beter om te gaan met gevoelens van irritatie, boosheid, woede of agressie. Verder leren ze beter opkomen voor hun eigen belangen zonder anderen te benadelen. De trainingen zijn ook geschikt voor ouders.

3.4.5. Vrijtijdsbesteding

Jongeren (van 10 tot 18; vooral jongens hangen uit verveling op verschillende plekken rond. Ze missen iets om te doen. We willen jongeren leren op een andere manier met hun vrije tijd om te gaan en ze in staat te stellen dit ook door te geven aan hun broertjes en zusjes.

3.4.6. Buurt Beheerbedrijf

Mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt, zoals bijstandsccliënten in de categorie 3 en 4, wordt persoonlijke dienstverlening in de wijk aangeboden. Vaak willen ze wel iets doen voor de samenleving. Met een Buurt Beheerbedrijf worden deze mensen aan werk geholpen, met behoud van uitkering. Te beginnen in de Riet, maar daarna ook in andere wijken. Het accent ligt vooral op (buurt)diensten rond zorg en welzijn, maar ook andere vragen rond schoon, heel en veilig worden geleverd vanuit het centrum.

3.4.7. Snelle fysieke ingrepen

Uit gesprekken die we gevoerd hebben met buurtbewoners komt een aantal fysieke problemen naar voren die doorwerken in de sociale samenhang. Zo leiden de gebrekkige parkeervoorzieningen veelal tot burenruzies. Daarnaast voelen mensen zich onveilig door gebrekkige verlichting. Met een korte klap willen wij deze relatief kleine problemen oplossen.

4. Wijkfonds

Bewoners kunnen voorstellen indienen om de leefbaarheid en veiligheid in hun buurt te vergroten. Daarbij valt onder meer te denken aan een buurtpreventieteam of een harde aanpak van de hennepkwekerijen. Hiervoor is een wijkfonds ingesteld.

5. Communicatie

Gezien de omvang van het budget (€ 2 mln.) is het belangrijk om goed te communiceren over het plan en over de resultaten, b.v. door wijkkrant, KinderPersBuro, beeldverslag. Er wordt vooral gekeken welke communicatiemiddelen het best aansluiten bij de behoefte en belevingswereld van de bewoners.

6. Specifieke begeleiding / Onvoorzien

Er is extra geld beschikbaar dat ingezet kan worden om daar waar nodig de oplossing te versnellen, trajecten in te kopen, kinderpsychologen in te schakelen, door te verwijzen naar verslavingsinstellingen etc.

7. Budget

Het volgende budget is beschikbaar

Aspect	Bedrag (€)
Geluksbudgetten	225.000
Buurtrestaurant	100.000
Smaak- en kooklessen	10.000
Hart voor Heracles	250.000
Vrijtijdsbesteding jeugd en jongeren	100.000
Buurtbeheerbedrijf	250.000
Fysieke ingrepen	300.000
Communicatie	100.000
Wijkfonds	200.000
Uitvoering / begeleiding	165.000
Kosten specifieke begeleiding / onvoorzien	300.000
Totaal	2.000.000

Bijlage 5: Doelstellingen en indicatoren per ambitie

Ambitie 1	
<i>Bewoners voelen zich op elkaar betrokken voelen, hebben aandacht voor elkaar en ondersteunen/helpen elkaar</i>	
Huidige doelstelling	Indicator(en)
Nieuwe doelstelling	Indicator(en)

Ambitie 2	
<i>Bewoners voelen zich verantwoordelijk voor de leefbaarheid van de wijk en durven elkaar daarop aan te spreken c.q. kunnen elkaar daarop aanspreken</i>	
Huidige doelstelling	Indicator(en)
Nieuwe doelstelling	Indicator(en)

Ambitie 3	
<i>Problemen worden zo snel mogelijk gesignaleerd en aangepakt</i>	
Huidige doelstelling	Indicator(en)
Nieuwe doelstelling	Indicator(en)

Ambitie 4	
<i>Iedereen is maatschappelijk actief</i>	
Huidige doelstelling	Indicator(en)
Nieuwe doelstelling	Indicator(en)

Ambitie 5	
<i>Iedereen kan net zo lang in de wijk wonen als men wil</i>	
Huidige doelstelling	Indicator(en)
Nieuwe doelstelling	Indicator(en)

Ambitie 6	
<i>Iedereen kan zich in de wijk ontspannen/vermaken</i>	
Huidige doelstelling	Indicator(en)
Nieuwe doelstelling	Indicator(en)

Bijlage 6: Mogelijke oplossingsrichtingen per ambitie

1. **Burgers voelen zich op elkaar betrokken en hebben aandacht voor elkaar en ondersteunen/helpen elkaar**

De volgende oplossingsrichtingen zijn mogelijk om deze ambitie te realiseren:

- a. Straatversiering
- b. Spelactiviteiten, etc.
- c. Buurtkamers/buurtgesprekken
- d. Winkels als ontmoetingspunt
- e. Vakantieweken
- f. Wijkfeesten, als Rembrandt Fiësta
- g. Klussenbedrijf
- h. Straatontbijt
- i. Buurtrestaurant/gezamenlijke maaltijden
- j. Smaak en kooklessen
- k. Spelvoorzieningen (bv. jeu de boules veld)
- l. Wijkwebsite
- m. Nieuwsbrief
- n. Een gedragsverandering
- o. ?

2. **Bewoners voelen zich verantwoordelijk voor de leefbaarheid van de wijk (schoon, heel veilig) en durven elkaar daarop aan te spreken c.q. kunnen elkaar daarop aanspreken**

De volgende oplossingsrichtingen zijn mogelijk om deze ambitie te realiseren:

- a. Buurtbeheer
- b. Wijkpolitie
- c. Groenploegen
- d. Cleanteam
- e. Stadsetiquette
- f. Veiligheidsanalyse
- g. Goed bereikbaar meldpunt voor problemen/klachten
- h. Snelle afhandeling van klachten en aanpak van problemen/knelpunten
- i. Controle op naleving van regels/afspraken en sanctiemogelijkheden, milieucontrole
- j. Infobulletin
- k. Oversteekvoorzieningen
- l. (Verlichte) fietsroutes
- m. Parkeervoorzieningen
- n. Een gedragsverandering
- o. ?

3. **Problemen worden zo snel mogelijk gesignaleerd en aangepakt**

De volgende oplossingsrichtingen zijn mogelijk om deze ambitie te realiseren:

- a. Goed bereikbaar meldpunt voor incidenten/klachten
- b. Signalering via kindgerichte voorzieningen, (als: centrum voor jeugd en gezin, kinderopvang, scholen, voor- en naschoolse opvang, ouderkamer)
- c. Kans/jeugdhulpteam
- d. Ondersteuning bij en snelle aanpak van problemen en klachten. Burgers zelf leren problemen aan te pakken.
- e. Buurtbemiddeling.
- f. Stimuleren ouderbetrokkenheid
- g. Vindplaatsen
- h. Geluksbudget
- i. Sanctiemogelijkheden
- j. ?

4. Iedereen is maatschappelijk actief

De volgende oplossingsrichtingen zijn mogelijk om deze ambitie te realiseren:

- a. Actieve bemiddeling naar werk of maatschappelijke activering
- b. Gerichte ondersteuning
- c. Mogelijkheden in de wijk om actief te zijn: buurtbeheer, wijk economie, eigen bedrijfjes
- d. Scoren op school en arbeidsmarkt
- e. Revitalisering bedrijventerreinen
- f. ?

5. Iedereen kan net zo lang in de wijk wonen als men wil

De volgende oplossingsrichtingen zijn mogelijk om deze ambitie te realiseren:

- a. Levensloopbestendige woningen
- b. Gevarieerd woningbestand
- c. Zorgvoorzieningen, zoals apotheek, huisarts, fysiotherapeut, woonzorgzones, bank/postagentschap
- d. Aan huis bezorging
- e. Bestellen via email/website
- f. Voldoende winkels voor eerste levensonderhoud
- g. Basisscholen (Brede Buurtschool)
- h. Klussendienst
- i. Servicepunt gemeente
- j. Mantelzorg
- k. ?

6. Iedereen kan zich in de wijk ontspannen/vermaken

De volgende oplossingsrichtingen zijn mogelijk om deze ambitie te realiseren:

- a. Voldoende groen
- b. Speelmogelijkheden voor kleine kinderen
- c. Kinderboerderij
- d. Multifunctionele sportveldjes
- e. Sportmogelijkheden; bv. voetbalclinics
- f. Sportbuurtwerk
- g. Activiteiten voor alle leeftijden
- h. Wijk/buurtcentrum
- i. Ruimtes in kerken/scholen
- j. Buurtkamer
- k. Jeu de boules veld
- l. ?

Bijlage 7: Formulier wijkanalyse

Wijk:

Datum:

Ambitie	Waardering	Knelpunten	Doelstellingen	Mogelijke oplossingsrichtingen	Schatting kosten	Opmerkingen
1. Bewoners voelen zich op elkaar betrokken, hebben aandacht voor elkaar en ondersteunen/helpen elkaar						
2. Bewoners voelen zich verantwoordelijk voor de leefbaarheid van de wijk (schoon, heel en veilig) en durven elkaar daarop aan te spreken.						
3. Problemen worden zo snel mogelijk gesignaleerd en aangepakt						
4. Iedereen is maatschappelijk actief						
5. Iedereen kan net zo lang in de wijk wonen als men wil						
6. Iedereen kan zich in de wijk ontspannen/vermaken						

Bijlage 8: Wijkontwikkelingsplan

Wijk:

Datum:

Ambitie	Doelstellingen	Gekozen oplossingsrichtingen	Schatting kosten	Jaar realisatie	Verantwoordelijke	Opmerkingen
1. Bewoners voelen zich op elkaar betrokken, hebben aandacht voor elkaar en ondersteunen/helpen elkaar						
2. Bewoners voelen zich verantwoordelijk voor de leefbaarheid van de wijk (schoon, heel en veilig) en durven elkaar daarop aan te spreken.						
3. Problemen worden zo snel mogelijkesignaleerd en aangepakt						
4. Iedereen is maatschappelijk actief						
5. Iedereen kan net zo lang in de wijk wonen als men wil						
6. Iedereen kan zich in de wijk ontspannen/vermaken						

Ambitie	Doelstelling	Gerealiseerde doelstelling	Waardering	Aanvullende maatregelen	Schatting kosten	Opmerkingen
1. Bewoners voelen zich op elkaar betrokken, hebben aandacht voor elkaar en ondersteunen/helpen elkaar						
2. Bewoners voelen zich verantwoordelijk voor de leefbaarheid van de wijk (schoon, heel en veilig) en durven elkaar daarop aan te spreken.						
3. Problemen worden zo snel mogelijk gesignaleerd en aangepakt						
4. Iedereen is maatschappelijk actief						
5. Iedereen kan net zo lang in de wijk wonen als men wil						
6. Iedereen kan zich in de wijk ontspannen/vermaken						